

Inspirerande exempel från 2025

- **Teamarbete**

Rehabpersonalens viktiga del i teamet

Inom äldreomsorg och hälso- och sjukvården i Habo kommun har det sedan ett projekt 2023 funnits ett strukturerat och systematiserat arbete med Senior alert på Kärrsgårdens äldreboende. Nya arbetssätt och rutiner skapades, där bland annat undersköterskans roll stärktes i det vårdpreventiva arbetet. Utöver undersköterskans roll så lyftes även arbetsterapeutens och sjukgymnastens roll.

I dagens nya arbetssätt så är rehabpersonalen aktiva i hela processen och en värdefull tillgång i teamsamarbetet i alla de områden som rör Senior alert. Idag har rehabpersonal en aktiv del i teammötet både muntligt och skriftligt. De ansvarar för att journalföra en sammanfattning av planerade åtgärder samt uppföljningen i journalsystem Combine. Utifrån planerade åtgärder utför de det som ligger inom deras ansvarsområden, ofta handlar det om åtgärder som innefattar träning, hjälpmedel och förflyttningar.

Strukturen på teamträffar har varierat under åren och sett olika ut på olika enheter och inom hemtjänsten. Det var längesedan Senior alert var en del av teamträffarna.

Innan projektet 2023, var teamträffarna ofta ostrukturerade vilket gjorde det svårt att efteråt veta vilka åtgärder som var aktuella. Tydlighet och struktur saknades.

Idag arbetar vi på ett annat sätt med teamträffar och patienterna lyfts återkommande på ett rullande schema. Rehab beskriver att alla numera jobbar mer som ett team kring vårdtagaren och att undersköterskornas roll är den viktigaste grunden i arbetet.

Riskerna som uppmärksammas framkommer snabbare och det är lättare att arbeta förebyggande. Rehabpersonalen berättar också att ett förbättringsarbete som har skett utifrån Senior alert är att vi har utformat

en rutin kring bäddning, vilken innebär att varje vårdtagare har ett aktuellt bäddkort på sitt rum. Detta medför att hela teamet deltar i frågan om hur det ska vara bäddat, vilket också kan minska sårrisken och underlätta vid förflyttningar. Goda resultat vad gäller sårläggning och antal fall har skett utifrån det nya arbetssättet.

Vad gäller just sårläggning är detta något som rehab upplever att alla professioner har fått upp ögonen för på ett helt annat sätt än tidigare – alla är snabbare på bollen. Kunskapen kring åtgärder för att förebygga undernäring har också ökat avsevärt.

Det finns fortsatta utmaningar framåt. Bland annat att alla professioner behöver förbereda sig inför teamträffarna för att det ska bli ett konkret och effektivt möte som gynnar vårdtagarna. En stor utmaning är kommunikationen gällande insatta åtgärder. Alla som arbetar med vårdtagarna behöver vara insatta och veta vilka åtgärder som ska genomföras. Det finns förbättringspotential i att få vårdtagarna att närvara vid teamträffar och att ta nästa steg i att även koppla på blåsdysfunktionsdelen i Senior alert.

Under projektet 2023 skapades årliga Senior alert-ombudsträffar. Hösten 2024 höll arbetsterapeut och sjukgymnast i en av dessa träffar. Den handlade då om vårt gemensamma arbete att förebygga fall. Sjukgymnast berättade hur balanssystemet är uppbyggt och fungerar, statistik i Senior alert visades, gällande vilka åtgärder som har satts in och hur det har sett ut med statistiken gällande fall senaste året. Diskussionsövningar gjordes kring vad som fungerar bra på avdelningarna gällande att förebygga fall.

Och det diskuterades även åtgärder som kan provas att införa för att få vårt arbete med teamträffar och Senior alert att fungera bättre.

Upplevelsen efter träffen är att samtliga professioner var delaktiga, utbytte erfarenheter och tyckte att det var en värdefull träff!

- **Journalintegration**

Äntligen integrering mellan Senior alert och journalsystem Viva

Här ser ni teamet från Gillersgården som är ett vård- och omsorgsboende i Hällefors. Teamet består av omvårdnadspersonal, enhetschef, sjuksköterska och arbetsterapeut och med på bilden är även lokalkoordinator för Senior alert.

Att arbeta systematiskt med patientsäkerhetsarbete är viktigt utifrån många aspekter. Alla patienter i den kommunala hälso- och sjukvården har rätt till riskbedömning för att undvika vårdskador och onödigt lidande. Med hjälp av Senior alert möjliggörs vårdpreventionsarbetet i teamsamverkan på ett naturligt sätt.

Ända sedan arbetet med Senior alert påbörjades har det varit svårt för många medarbetare att förstå värdet av riskbedömningar. Även den legitimerade personalen kände att arbetet kring Senior alert gällande dokumentationen var frustrerande, att behöva dubbeldokumentera, gick det inte att göra på ett annat sätt, frågan ställdes många gånger.

Riskbedömningar gjordes av omsorgspersonal och hanterades i teamsamverkan där bakomliggande orsaker identifierades, åtgärder sattes in och sen tog det lång tid innan registreringen gjordes i kvalitetsregistret. Åtgärderna utförs oftast av omsorgspersonalen och det är positivt om vi kan få dem mer delaktiga och förstå att deras arbete är så viktigt och kan vara avgörande för patienterna?

Integration med Viva

Förutsättningarna för verksamheten påverkas positivt genom integration mellan vårt journalsystem Viva och Senior alert. Det är nu det händer!

Efter ett fantastiskt samarbete med Cambio och tre av Norra länsdelens kommuner i Region Örebro län var det äntligen dags för Hällefors att gå i skarpt läge måndagen den 2 december 2024. Allt fungerade perfekt från första dagen, vilken lycka! Vi var eniga om att en arbetsterapeut och vår koordinator som är sjuksköterska skulle sköta dokumentationen i Viva

initialt för att få tid till att justera rutinen kring vårt förändrade arbetssätt, för det skulle förändras det visste vi.

Förändrat arbetssätt

Samtliga ombud skulle ansvara för riskbedömningen, i omsorgens verksamhet finns 28 ombud för Senior alert. Ombuden kallades till ett utbildningstillfälle för att dels stärka deras roll och förtydliga uppdraget som ombud kring ansvaret vid riskbedömning.

Utförda riskbedömningar hanteras på ärendegenomgång i teamsamverkan, teamet går även igenom bakomliggande orsaker och ger förslag på åtgärder. Sjuksköterskor och arbetsterapeuter ansvarar för att vidtagna/föreslagna åtgärder förs in i patientens individuella vårdplan, vårdplanen upprättas/revideras i samråd med patient. Uppföljningsdatum bestäms och hanteras på ärendegenomgång i teamsamverkan.

Dokumentationen i Viva och uppladdningen till kvalitetsregistret ansvaras av koordinator och utsedd arbetsterapeut. Rutinen gällande arbetssätt justerades i teamsamverkan.

Ökad förståelse hos samtliga medarbetare och andra vinster

- integrationen innebär ingen dubbeldokumentation
- risker och åtgärder dokumenteras i patientens vårdplan
- Senior alert-ombuden får en mer central och betydande roll
- ett organisatoriskt framsteg
- allt sker i ett system i vårt fall "Viva" som alla medarbetare kan använda
- även om en patient inte ger sitt samtycke för att registreras i registret så finns riskbedömningen i journalen

Målet är att 100 % av patienterna i den kommunala hälso- och sjukvården ska erbjudas en riskbedömning och delmålet för 2025 är att 90 % ska ha genomförts och registrerats.

Det fixar vi, teamet är taggat det här blir superbra!

- **Utmärkelse Senior alert**

Guldkommun – Kristinehamns kommun

Varje år undersöks hur hög täckningsgrad Senior alert har, det vill säga hur många av de som bor på särskilda boenden för äldre jämförs med hur många som har fått en riskbedömning. Under 2024 har vi haft möjlighet att se täckningsgraden på kommunnivå och det är många kommuner som gör ett fantastiskt jobb med att säkra vården för de sköra äldre och det vill vi på Senior alert uppmärksamma.

För att bli en Guldkommun krävs en täckningsgrad på minst 90% och att de bakomliggande orsakerna är utredda samt åtgärder insatta till 75%. Utmärkelsen skickades ut som ett mail till alla 30 guldkommuner och det postades även ett guldkantat diplom till samtliga kommuner. Mycket uppskattat!

En av dessa kommuner är Kristinehamns kommun som skrev följande nyhet på deras kommunsida:

Kommunens äldreomsorg prisad som Guldkommun

Kristinehamns kommun har blivit utsedda till Guldkommun enligt Senior alert, och är därmed en av 30 kommuner i Sverige som uppnått de kriterier som krävs för att få utmärkelsen.

Senior alert är ett av Sveriges nationella kvalitetsregister som används för att förebygga vårdskador för äldre personer. Verktuget hjälper till att identifiera och åtgärda risker för bland annat fallskador, trycksår, viktnedgång, munhälsa och urininkontinens.

Varje år undersöker Senior alert hur stor täckningsgrad kommuner har, det vill säga att de mäter andelen äldre på särskilda boenden och hemtjänst/inom kommunens äldreomsorg som genomgår riskbedömningar.

Genom ett förebyggande arbete präglat av struktur och systematik, har kommunens äldreboenden lyckats säkerställa en hög vårdkvalitet och uppnått en täckningsgrad på över 90 procent. I minst 75 procent av dessa fall har bakomliggande orsaker utretts och nödvändiga åtgärder genomförts, vilket är kriterierna för att bli utsedd till Guldkommun.

– Att vara utsedd till guldkommun i vårdpreventivt arbete är ett fantastiskt erkännande över det arbete vi på kommunens äldreboenden gör för att förebygga uppkomst av vårdskador och kvalitetssäkra en god äldreomsorg. Jag är otroligt stolt, glad och tacksam över nomineringen. Av landets 288 anslutna kommuner är vi en av de knappt 30 kommuner som lever upp till kvalitetsmålen. Det är verkligen någonting att glädjas åt, säger Jenny Sundquist, verksamhetschef inom äldreomsorgen.

Bra samarbete

För god kvalitet i vård och omsorg är det viktigt att utgå från individens specifika behov och förutsättningar. Det är tack vara medarbetarnas arbete och samarbete som de äldre får den trygghet och omsorg de förtjänar.

– Vi har som mål att leverera en hög och stabil omsorgskvalitet och det är genom det systematiska arbetet som chefer och medarbetare bedriver ute i verksamheten vi utvecklar oss och åstadkommer goda resultat, säger Jenny Sundquist.

Årets Guldkommuner är: Kristinehamn, Eslöv, Söderhamn, Munkedal, Boden, Malå, Hylte, Tranemo, Enköping, Bjurholm, Strömsund, Sala, Tierp, Upplands Väsby, Österåker, Nacka, Sollentuna, Mariestad, Överkalix, Uppsala, Örkellunga, Vara, Grästorp, Storuman, Staffanstorp, Perstorp, Mörbylånga, Torsby, Ånge och Haparanda.

<https://www.kristinehamn.se/nyheter/kommunens-aldreomsorg-prisad-som-guldkommun/>

Vår Senior alert-historia på Villa Fornudden

På bild till höger, Linda sjuksköterska, Rebecka sjuksköterska, Tanja enhetschef/sjuksköterska, Pernilla verksamhetschef, Daria fysioterapeut.

På Villa Fornudden i Tyresö arbetar sjuksköterskorna, Linda, Rebecka, Tanja, fysioterapeut Daria tillsammans med verksamhetschef Pernilla och omvårdnadspersonal som ett starkt team. Vi blev glada att vårt arbete visat sig vara effektivt – vi blev utnämnda till en av silverkommunerna. Vi har kommit en bit på vägen med att registrera Senior alert och följa upp. Att riskbedöma har blivit ett arbetssätt i sjuksköterskans vardag, även hur vi dokumenterar i journalsystemet Safedoc och skapar hälsoplaner utifrån resultat. När vi utför Senior alert är det sjuksköterskan som är ansvarig för att registrera. Målet som silverkommun är att arbeta tillsammans med den boende, omvårdnadspersonal och rehab.

Vi har en ny sjukgymnast som är mer delaktig i Senior alert med att utföra registrering av risk för fall och varit drivande i ökande antal teammöten veckovis där Senior alert tas upp. Sjuksköterskor har ökat sitt tänk med att kontakta läkare efter antalet ökade fall som då kunnat sätta ut en medicin som har bidragit till fallet. För att tillgodose de äldres alla behov av sjukvård och omvårdnad behövs en samverkan mellan SOL och HSL. Att involvera hela teamet bidrar till en ny syn på vårt arbete när vi arbetar med registret.

Nya bedömningar och uppföljningar tas upp på teammöten varje onsdag där ansvarig sjuksköterska, rehab och omvårdnadspersonal deltar. Där diskuterar vi insatta åtgärder och utvärderar, t.ex. kan sjuksköterskan ordinera egengjorda näringsrika shots med rapsolja alternativt minska nattfastan. När vi satte in åtgärder ökade antalet viktnedgångar till viktuppgångar. Det gav oss ett fantastiskt resultat i nattfastamätningen och piggare äldre. En annan effekt som följer med ett bättre näringsintag är att det ofta minskar risken för fall. Vi har ett brett val på vår frukostbuffé som ökar aptit och samvaro, i sällskap vill man äta.

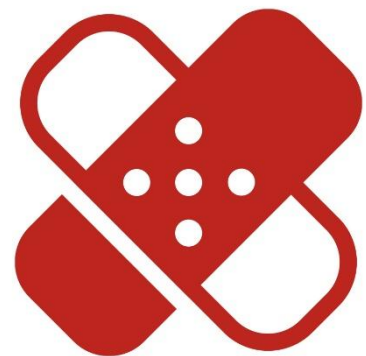
Vi har på senare år förbättrat att vi även har hälsoplaner på alla områden i Senior alert gällande även blåsdysfunktion och munhälsa. Vi kan redan nu se att vi har förbättrat och säkrat dokumentationen och kvalitén i journalen. Numera är riskbedömningsmallar samlade i journalen Safedoc och följer strukturen i Senior alert.

Vi kommer nu kommande år 2025 att arbeta vidare med att sträva mot att öka förståelse av statistik i hela teamet och inkludera den äldres perspektiv. T.ex. så har vi valt fallprevention som ett extra prioriterat område det här året.

- **Att använda resultat i förbättringsarbete**

Tierps kommun

Vi specialistsjuksköterskor med ansvar för kvalitetsutveckling fortsatte under våren 2024 att utbilda personal inom vård- och omsorg i trycksår och trycksårsförebyggande åtgärder. För att följa upp de kvalitetsutvecklande åtgärderna som vidtagits initierade vi till trycksårsveckan i april. Trycksårsveckan är en aktivitet/mätning där vi tagit inspiration ifrån Svenska HALT och utgår ifrån deras instruktioner kring mätning av trycksår men har fler analysområden, mätningen genomfördes på våra samtliga särskilda boende samt korttidsenheten.

Av de trycksår som identifierades under trycksårsveckan bestod 69% av den lägsta graden, grad 1, vilket ändå tyder på att vi uppmärksammar fler trycksår i tid. Vi deltog även tredje året i rad i HALT-mätningen och inkluderade samma analysområden från trycksårsveckan. Vi ser att de olika mätningarna både ger ökad kunskap samt medvetenhet kring trycksår.

Antalet genomförda riskbedömningar fortsätter att öka, under 2024 ökade SÄBO med 22 % och ordinärt boende med 30 % vilket är fantastiskt att se! Vi är också mycket glada för utnämningen till en av årets Guldkommuner av Senior alert, det påvisar resultatet av ett aktivt arbete med riskbedömningarna.

Vi ser fram emot 2025 och vårt fortsatta kvalitetsförbättrande arbete. Trycksårsveckan planerar vi genomföra i början av april samt deltagande i HALT under hösten. Vi kommer också fokusera på hur vi arbetar kring undernäring, detta då vi sett olika förbättringsområden.

• Kunskapsutveckling

Guldtanden 2024

Under 2024 var Vardaga-boendet Nattsländan en del av de inspirerande exemplen. De beskrev sitt arbete om "munhälsolyftet" som de jobbat med under 2023. Det var en sjuksköterska på boendet som gjorde en översyn av statistiken i Senior alert och insåg tydligt att munhälsan var området som stack ut som en negativ trend.

Efter synliggörande och diskussion i teamet tog de beslutet att de skulle göra något åt det. De hade genomgångar/utbildning om ohälsa i munnen med personalen på sina arbetsplatsträffar och visade den statistik de hade i Senior alert, för att medarbetare skulle förstå vikten av varför och hur de skulle kvalitetsutveckla sitt arbetssätt. De började med att gå igenom Oral Cares munhälsobedömningar för att få en mer djupgående insikt om läget och det bekräftade även statistiken som de sett i Senior alert.

Under år 2024 har personalen fortsatt med kontinuerliga teammöten där Senior alert är en viktig del och några ggr/år går de även igenom statistiken med samtlig personal. Deras arbete med munhälsa gjorde att de vann Guldtanden 2024. Så roligt för er, stort grattis!

Jag vill nominera boendet Nattsländan till Guldtanden på grund av deras fantastiska insats för våra patienter. Personalen är engagerad och gör verkligen skillnad för patienterna. Samarbetet är jättebra, personalen är alltid hjälpsamma och har det bästa bemötandet. De är också väldigt intresserade och nyfikna, både under behandlingarna och under utbildningen. Vi har haft givande diskussioner om munhälsa under utbildningen.

Jag vill även uppmärksamma SSK Karin och Anette, som är otroligt engagerade. Deras omsorg om våra patienter är verkligen beundransvärd. De vägleder och stöttar personalen i munvården. Efter varje besök har vi alltid diskussioner om patienternas munhälsa och om vad vi kan göra tillsammans för att förbättra munhälsan.

Det finns även en ny policy på boendet som personalen har följt i några månader. Där de hjälper till med munvård och noterar tandköttets hälsa i patienternas journaler, särskilt om det blöder när de borstar tänderna. Jag har märkt en stor förbättring i munhygien och munhälsan under senaste tiden.